REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serĭă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA" iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă 2 fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 103. Brașov, Lunĭ-Marțĭ 9 (22) Maiŭ. 1900.

Delegații ungurĭ și Goluhowski.

Fórte liniștit și neted au decurs în comisiunea delegațiunei ungare decisiunea privitóre la politica esterióră a monarchiei. Nicĭ o notă discordantă, nicĭ un accent opozițional. Și nicĭ că ne puteam aștepta la alt-ceva, după-ce elementele oposiționale lipsesc cu totul din delegațiune, ér cei-ce o compun sunt toțĭ din garda actuală a ministrului-președinte Szell.

Președinte al comisiunei pentru afacerile esterióre fiind Coloman Tisza, raportor Max Falk, ér vorbitori Berzeviczy, Apponyi etc., era înainte de prevĕḑut, că ministrul de esterne Goluchowski nu va întêmpina nicĭ cea mai mică oposițiune și că resultatul va fi votarea încrederii față cu politica lui și primirea budgetului presentat de el.

Membrii comisiunei amintite au adresat, ce-i drept, ministrului de esterne mai multe întrebărĭ, mai ales cu privire la Orient și la vestitul sĕu *status quo*, dér le-au adresat în mod atât de discret și cu atâta cruțare, încât i-a fost ușor contelui Goluchowski sĕ trécă peste ele și sĕ facă sĕ reiese strălucitor succesul politicei sale pe tótă linia.

Nu vom puté ḑice, că acest succes ar fi numai aparent, dér nicĭ nu putem sĕ-l considerăm ca neîndoios pe câtă vreme numai viitorul va avé sĕ-l constate definitiv. Acésta în ce privesce în special politica orientală și raporturile cu Rusia, pe basa înțelegerii din 1897.

S'au relevat în sînul comisiunei faimele, ce au fost lățite într'o parte mare a pressei europene, că între Rusia și Bulgaria s'ar fi petrecut nisce învoelĭ de natură a sgudui convențiunea încheiată între monarchia nóstră și Rusia și s'a constatat cu satisfacțiune, că atât din discursul de deschidere al Majestății Sale, cât și din espunerea ministrului de esterne reiese, că acea înțelegere cu Rusia nu este întru nimic alterată. De aicĭ au conchis vorbitorii, că ministrul de esterne a trebuit sĕ aibă cunoscință despre scopul și cuprinsul misiunei, ce au avut'o anumițĭ bărbațĭ de stat rușĭ și bulgarĭ la Sofia și la Petersburg.

Contele Goluchowski a rĕspuns, că prea s'au esagerat faptele. Guvernul bulgar a cerut dela cel rusesc sĕ-i trimită un financiar probat, care sĕ esamineze starea financelor bulgare și sĕ facă propunerĭ guvernului din Sofia pentru îmbunĕtățirea ei. Atâta a fost tot. Guvernul rusesc a împlinit dorința celui bulgar, dér nu se gândesce la operațiunĭ financiare. Tot așa ministrul de rĕsboiu bulgar Paprikov a mers la Petersburg, sĕ studieze acolo instituțiunile militare rusescĭ.

Nicĭ un moment de îngrijire așa-dér, nimic bătător la ochĭ nu s'a petrecut, după d-l Goluchowski, ér membrii comisiunei delegațiunei ungare îl cred pe cuvênt, căcĭ le și place a-se deda cu acest gând. Și apoi, cum ḑice organul lui Falk, n'ar fi fost ofensător pentru guvernul din Petersburg chiar și numai décă Goluchowski i-ar fi adresat o întrebare asupra acelor misiunĭ, carĭ, ce-i drept, „nu prea sunt de înțeles?" „Acésta întrebare", ḑice, „ar presupune, că Austro-Ungaria ar trage la îndoélă bună credință a Rusiei, și așa ceva este necuviincios. Trebue sĕ ne ținem dér de înțelegerea cu Rusia și sĕ tălmăcim în sensul acesteia cele ce se petrec în Bulgaria, până-ce nu se va dovedi alt-ceva. Ér contelui Goluchowski ne încredem, căcĭ urmăresce cu atențiune tóte evenimentele bulgare" etc.

Așa vorbesce Falk în fóia sa, așa a vorbit și în comisiune, și el a îmbĕtrênit ca raportor în afacerile esterne. O astfel de interpretare cade bine inimei șoviniștilor, căcĭ pe lângă tămâia, ce au ars'o Berlinesii spre gloria viitórei Maghiarìe, e bine sĕ se scie asigurată și din partea Rusiei pacea, de care vor avé lipsă încă și o sută de anĭ de acum înainte, pentru-ca sĕ-șĭ realiseze programul de întărire națională interióră, dela care a făcut atêrnător presidentul delegațiunei, Szilagyi, concursul Ungariei la mijlócele pentru susținerea vaḑei și puterii monarchiei înafară.

Șcólele confesionale și de stat.

Interesant este, că și Maghiarii reformațĭ se pronunță acum pentru susținerea șcólelor poporale confesionale și în contra străformării lor în șcóle de stat.

In ședința dela 16 l. c. a districtului bisericesc evang. ref. de dincolo de Tisa se făcù o manifestațiune interesantă în contra prefacerei șcólelor poporale în șcóle de stat. Din incidentul mai multor casurĭ concrete, adecă, notarul publ. reg. Dr. Dadrag a *protestat în contra ușurinței*, cu care șcólele susținute de biserica reformată se dau pe mâna statului. Președintele tablei regescĭ din Oradea mare și curator al districtului Bihariei, Zigmund Ritook a desaprobat, că statul îșĭ însușesce clădirile și pămênturile șcólelor pe vecĭ și bisericei îi lasă numai un drept de proprietate fictiv.

In desbaterea asupra acestei cestiunĭ tocmai membrii mirenĭ au fost aceia, care au combătut statificarea. Intre contrarii statificării (a trecerei șcólei confesionale la stat) s'a aflat chiar și Coloman Tisza, la propunerea căruia s'a luat următórea resoluție: „Districtele bisericescĭ sunt serios provocate, de a se învoi numai în casul acela la străformarea șcólelor poporale în șcóle de stat și de a recomanda districtului bisericesc acéstă statificare când va fi *neîndoios* documentat, că biserica nu e în stare a susține șcóla. Din causa acésta sĕ se presenteze districtului din cas în cas espunerile respective ale situației".

Mai departe s'a mai primit și următorul amendament făcut de Dr. L. Baksa: „Statificarea e admisibilă numai în casul, decă subvențiunea de stat ce stă la disposiție pe basa §-lui 16 a art. de lege din 1893 n'ar fi de ajuns nicĭ măcar pentru întregirea salarielor învĕțătorescĭ și a quienquenalelor".

In ce privesce casurile concrete venite în discusiune, s'a enunciat la propunerea lui S. Ritook, că districtul numai atuncĭ se învoesce, ca șcóle poporale din Bereg-Som, Csetfalva, Mezővár și Darpa sĕ trécă la stat, décă s'ar asigura prin contract, că statul va reda realitățile predate lui, décă biserica va voi sĕ-șĭ susțină érășĭ singură șcólele.

Este caracteristic, cum chiar Maghiarii se luptă pentru conservarea caracterului șcólelor lor confesionale, cu tóte că ei nu sunt amenințațĭ de a-șĭ perde printr'asta limba lor propriă, ca limbă de propunere și instrucțiune.

Goluchowski despre cestiunea Porților-de-Fier. Interpelat în delegațiunea ungară asupra *cestiunei Porților-de-Fier*, ministrul comun de esterne, contele *Goluchowski*, a rĕspuns următórele: „Ce privesce taxele de peiagiŭ la Porțile-de-Fier, guvernele *rusesc, român* și *bulgar* au ridicat la început protestărĭ. Noi am esaminat protestările acestea și ne-am precisat punctul nostru de vedere în direcția, că *nu vom renunța la drepturile garantate în tratatul dela Berlin.* De atuncĭ nu s'au mai făcut proteste și tóte corăbiile, ce trec prin punctul cestionat, plătesc taxele prescrise".

„Reichsrath"-ul austriac a fost amânat până la 8 Iunie. In ședința ultimă de Sâmbătă *Cehii au continuat obstrucțiunea.* Până la óra 3 și 50 m. d. a. nu s'a făcut alta, decât s'au cetit hârtii întrate la presidiu și s'au propus votărĭ nominale. Tot în ședința acésta s'a petrecut ceva estraordinar. Obstrucționiștii cehĭ au interpelat din causă, că procurorul de stat a făcut sĕ se confisce o lucrare în poesiă a renumitului poet ceh *Czech* Svatopluk, intitulată *„Faurul din Lesetin"*. Interpelatorul a depus totodată pe biroul camerei poesia, ce se estinde pe 200 pagine tipărite și s'a apucat s'o citéscă. Partea cea mai amusantă a lucrului este, că „Faurul din Lesetin" va trebui sĕ fiă întrodus în procesul verbal, așa că broșura confiscată va apăré pe cheltuiala tipografiei de stat.

Se crede, că redeschiḑêndu-se parlamentul la 8 Iunie, nu se vor ținé decât 2—3 ședințe, deórece guvernul ar fi acum decis sĕ disolve „Reichsrath"-ul.

Listele alegĕtorilor. Cetim în „Pester Lloyd": *listele permanente* ale alegĕtorilor dietalĭ se compun acum în tótă țéra și încă în anul acesta deja după dispozițiile legei asupra judicaturei Curiei. Aceste liste se vor rectifica în viitor numai odată pe an. Ministrul de interne a adresat cătră comitetele centrale din comitate două decisiunĭ principiare, prin carĭ le atrage atențiunea la spiritul și la intențiunea legei amintite.

In sensul acestei nouĕ legĭ este a se depune la notarul reg. un esemplar al listei permanente a alegĕtorilor, de pe care fiă-cine sĕ-șĭ pótă procura o copie autentică. Astfel se dă listei electorale cea mai mare publicitate posibilă.

Ministrul de interne a ordonat ca lista permanentă a alegĕtorilor dietali sĕ nu se facă nicĭ în mai multe, nicĭ în mai puține, decât în *patru* esemplare. Décă sediul cercului electoral, séu cercul electoral orășenesc cade în cercul de competență a doi séu mai mulțĭ notarĭ reg., atuncĭ întrebarea, la care notar sĕ se depună un esemplar al listei, are sĕ-o decidă comitetul central.

S'a mai întêmplat, că listele au fost compuse de comisiunĭ de conscriere ai căror membri nu erau adunațĭ în numĕr complet. Acuma a ordonat ministrul de interne fórte strict, că la conscrierĭ trebue sĕ fiă de față toțĭ trei membri ai comisiunei legal instituite și listele de conscriere trimise comitetului central sĕ fiă subscrise de toțĭ trei membri ai comisiunii.

Procesul în afacerea Iancu.

Cetitorilor noștri le este cunoscut apelul, ce studentul universitar Ioan *Scurtu* l'a înaintat la senatul de apel contra decisiunei judecătorului de instrucțiă, care l'a ascultat și l'a pus sub cercetare în causa Iancu.

Acum ni-se comunică din Clușiŭ, că tribunalul, ca senat de apel, *a respins* amintitul apel, pe cuvênt, că n'a fost scris în „limba statului", cerênd sĕ 'i-se predea în *termin de trei ḑile* apelul în *limba unguréscă*, séu însoțit cu *traducere unguréscă*, căcĭ *altfel nu-l va lua în sémă.*

In urma acestei ilegale decisiunĭ, d-l Scurtu a adresat prin tribunal următorul apel cătră Tabla regéscă, scris tot în limba română:

Nr. 2906/900

On. senat de apel.

In contra decisiunii tribunalului reg. din Clușiŭ (ca senat de apel) prin care mi-se respinge apelul înaintat în contra decisiunei de urmărire a judecătorului de instrucțiă din Clușiŭ în procesul de pressă, ce mi-s'a intentat pentru pretinse delicte (vătĕmare de onóre și calumniă) față c'un anume subprocuror conte Lazár Miklos, am onóre a presenta cătră Tabla reg.

Apel.

Motivele în carĭ se baséză apelul sunt:

1) Este nefondată legalicesce decisiunea tribunalului, pentru-că:

a) In basa articolului de lege XLIV din 1868 *„în cestia egalei îndreptățirĭ a naționalităților"*, eu *pot usa de dreptul limbei mele la orĭ-ce oficiu al țĕrei.*

b) Acest drept fundamental nu mi-l póte lua nicĭ o lege organică, pe cum ar fi legea despre procedura penală, séu orĭ-ce lege orĭ ordinațiune despre administrația justiției, de-óre-ce legea de naționalitățĭ, înarticulată în dreptul nostru public, representă o *lege fundamentală a țĕrii*, care garantéză drepturĭ fundamentale ale cetățenilor, între carĭ trebue pus în prima liniă dreptul limbei materne.

2) Mai departe, este ilegală și nu póte subsista juridicesce cestionata decisiune a on. tribunal, de óre-ce desocotesce direct §. 12 al legii de naționalitățĭ, care prevede clar, că cererĭ și remedii de drept, décă nu-s scrise în limba statului, *au sĕ se traducă din oficiu.*

3) Din aceste puncte de vedere principale și indemnat de respectul sincer față cu legile țĕrii și față cu *dreptatea nefalsificată, care atât de des și atât de temerar se calcă în picióre de cătră autoritățile țĕrii, carĭ au jurat sĕ o respecte*,

Inaintez prin on. tribunal acest apel la *Tabla reg. din Clușiŭ*, competentul for superior, pe care o rog *sĕ frângă ilegalitatea comisă* prin decisiunea Nr. 2906/900 a tribunalului ca senat de apel, *cassând acea disposiție* și *ordonând primirea în deliberare a apelului meu înaintat în contra decisiunii Nr. 920/900 a judecătorului de instrucția din Clușiŭ* și alăturat aicĭ împreună cu actul de respingere al tribunalului.

Clușiŭ, 18 Maiŭ 1900.

Ioan Scurtu,
abs. în litere și stud. în drept.

Cronica externă.

Austro-Ungaria, Rusia și Orientul. In ședința de Sâmbătă a delegațiunei ungare, contele Apponyi a interpelat pe ministrul de esterne *Goluchowski* privitor la faptul, că bărbați de stat ruși și bulgari au umblat unii pe la Sofia, alții pe la Petersburg cu anumite misiuni. — Ministru de esterne a rĕspuns îndată. Misiunea ministrului bulgar de rĕsboiu la Petersburg a fost — dise Goluchowski — sĕ studieze instituțiile militare rusesci, și nu e nimic surprindĕtor în vestea, că guvernul bulgar doresce sĕ între în armata ruséscă ofițeri bulgari, căci astfel de ofițeri sunt și în armatele germane, francese și austro-ungare. In ce privesce misiunile rusesci în Bulgaria, observă Goluchowski, că guvernul austro-ungar a avut prealabilă cunoscință despre ele și Rusia, cu considerare la învoiala ce a încheiat'o cu Austro-Ungaria, a procedat pe deplin leal și corect.

In ce privesce întrebarea, déeă între Austro-Ungaria și Italia esistă vre-o învoială cu privire la *Albania*, rĕspunde Goluchowski *negativ*. Cu *Italia* monarchia austro-ungară e pe deplin înțelésă și de aceea *status quo* nu póte fi conturbat în nici un punct al Peninsulei balcanice prin acțiunea unilaterală a nici uneiputeri interesate.

Maghiarii și Rușii. Diarul rusesc „Sviet" al lui Komaroff scrie un articul fórte aspru în contra Ungariei. „Maghiarii, dice el, sunt ca și Englesii. O alianță cu ei este cu neputință. Tóte propunerile lor de bună vecinătate séu de alianță, sunt false seduceri. Cu mult mai sigur și mai avantagios este de a vedé în ei numai inimici neîmpăcați și de-a ne gândi numai la lupta cu ei. In Rusia am vĕdut de repețite-ori Unguri nu puțin influenți, cari au venit aici în calitate de politiciani cu intențiuni amicabile, cari erau setoși de a se apropia de Slavi și de subsidii. Pe când cinsteam noi pe acești pretinși amici, copiii lor de pe băncile șcólelor patriei lor nu fără scirea și aprobarea părinților se hrăneau de ură contra Rusiei barbare. Cu Maghiarii te poți bate, dér a intra în alianță cu ei, — nici-odată!" „P. Lloyd", care citéză acest pasagiu, — ce gâdilă înfumurarea jidano-maghiară, căci deși e ținut în termini dușmănoși, dă Maghiarilor o mai mare importanță, decât ar merita — rĕspunde cu alt pasagiu al diarului semi-oficios „Herold" din Petersburg, în care se dice: „Ar fi prea mult, déeă am cere dela „Sviet" sĕ scie, cu ce mare îngrijire și băgare de sémă a procedat mai întâiu principele Lobanoff și apoi urmașul sĕu, contele Muraview, ca sĕ cultive bune raporturi cu Ungaria". Ei bine, diplomația o face Muraview, ér adevĕratele sentimente le dă pe față Komaroff.

Mișcarea din Bulgaria n'a încetat cu totul. După înăbușirea revoltei de acum vr'o trei sĕptĕmâni, oposiția bulgară s'a pus érăși pe lucru. Ea organiséză treideci de meetinguri mari în contra perceperii impositului financiar în natură (dijmă) în loc de bani. La Sofia sosesc numeróse delegațiuni țĕrănesci. Guvernul bulgar îngrijat de mișcarea acésta, a dispus, ca garnisóna Sofia sĕ fiă considerabil întărită.

Rĕsboiul sfânt al Marocului. Se vorbesce, că rĕsboiul sfânt are sĕ încépă în curĕnd: triburile dela granița sud-est se concentréză la Tafilet. După părerea unora, rĕsboiul sfânt ar fi îndreptat în contra colónei francese dela Igli. Alții cred, că ar fi îndreptat în contra Sultanului chiar. Guvernul frances a dat comandantului corpului al 19-lea ordin sĕ întăréscă trupele dela granița Marocului. Pe de altă parte ministrul frances dela Tanger a înscințat pe guvernul marocan, că ori-ce agresiune va fi cu vigóre respinsă.

Regina Angliei și ducele de Orleans. Se scie, că *Villete*, cunoscutul caricaturist frances, a făcut în *„le Rire"* mai multe caricaturi representând pe regina Victoria a Angliei în mod fórte ireverențios. Ducele de Orleans, care e nepotul reginei, i-a scris lui Villete o scrisóre în care il felicită, că a luat apĕrarea Burilor. Scrisórea a produs mare emoțiune în cercurile englesesci, cari cerură escluderea din cluburile unde ducele de Orleans era membru. Acum în urmă președintele clubului „Bachelors" a cerut ducelui de Orleans sĕ dimisioneze. Ducele a refusat. Incidentul pasionéză tóte păturile sociale atât la Londra, cât și la Paris.

Germania și Congo. La Londra au provocat o mare sensațiune informațiunile diarului „Daily Telegraph", după care Germania ar fi încălcat teritoriul statului Congo. Diarul „Lokalanzeiger" crede, că versiunea englesă a faptelor e óre cum esagerată și că trebuesc cu mult reduse cele 3000 mile pătrate de teritoriu, precum și cei 1000 de soldați și 15 oficeri despre cari e vorba în depeșa englesésců. Este totuși în afară de ori-ce îndoială, că a fost ciocnire între trupele germane și trupele congolese, cu tóte că în cercurile oficiale nu s'a primit încă confirmarea evenimentului. Probabil e vorba aici de o contestare de frontariă, care a fost chiar obiectul unei călĕtorii la Berlin lui Beernaert, președintele consiliului de miniștri din Belgia. De altă parte se telegrafézä din Bruxelles cătră „New-York Herald" urmĕtórele:

„Limitele posesiunilor germane și congoleze în acéstă parte a Tanganyikei fusese de demult determinate prin tratat, când geografi eminenți descoperiră, că tóte cărțile dĕdeau o situație inesactă lacului Khivon. Asupra acestora. Germania propuse o revisuire a aranjamentului încheiat, cerĕnd o mărire de teritoriu la nord, în paguba statului Congo. Beernaert se duse la Berlin în Ianuarie trecut și conveni cu d-l de Bülow ca litigiul sĕ fiă regulat la fața locului de o comisiune de delimitare germano-belgică. Se speră, că Germania va desavua inițiativa oficerilor și va relua negocierile prin intermediarul unei comisiuni de delimitare".

Programa sĕrbării dela 10 Maiu.

Étă programa sĕrbării dilei de 10 Maiu, a nouĕ-spre-decea aniversare a încoronărei:

In revĕrsatul dorilor 21 tunuri vor anunța capitalei solemnitatea dilei. La órele 10 jum. diminéța se va celebra la Metropolia un Te Deum în presența MM. LL. Regelui și Reginei și AA. LL. RR. Principelui și Principesei României, încunjurați de Curțile Regale și Princiare.

Vor asista la acest Te-Deum: D-nii miniștri etc. Senatori, deputați și representanții tuturor autorităților civile și militare. Armata va fi aședată pe strade și piețe între Palat și Mitropolie. Pornirea dela Palatul din Bucuresci a MM. LL. Regelui și Reginei, împreună cu AA. LL. Principele și Principesa României, spre a asista la Te-Deum, se va anunța prin 101 tunuri. La 11 și jum. óre Maj. Sa Regele va primi defilarea pe Bulevardul Universității, înaintea statuei lui Mihaiu Viteazul. Dela órele 8 séra musicile militare vor cânta în grădinile și piețele publice.

Tot-odată se va celebra în 10 Maiu un Te-Deum în tóte comunele urbane și rurale din țéră. Prefecții vor primi felicitările autorităților civile și militare și ale orășenilor.

SCIRILE DILEI.

— 8 (21) Maiu.

Un preot român și ajutorul de stat. Preotul român unit Petru *Langa* din Șercaia a dat un frumos și bărbătesc exemplu de modul, cum ar trebui sĕ procédă preoțimea față de revoltătórea nedreptate, ce o săvĕrșesce ministrul unguresc de culte *Wlassics* prin împărțirea așa numitului „ajutor de stat". De amintitul preot încă s'a „milostivit" „generosul" ministru și i-a asignat suma de 30 fl. Preotul indignat de acésta a făcut așa de bine, că a respins „arginții lui Iuda" și a trimis consistoriului din Blașiu în loc de chitanță o scrisóre în care dice între altele: „Și-a greșit d-l ministru târgul, căci în Petru Langa nu și-a aflat pe Iuda. Las la voia d-lui ministru sfertul de 30 arginți.... Sunt preot și cetățén cu numeroși membri în familiă.... însĕ acéstă milă *o resping odată pentru totdéuna*"... Procederea bărbătéscă și românéscă a d-lui preot Langa n'ar strica sĕ fiă urmată și de ceilalți frați ai sĕi, dovedind astfel, că nu vor sĕ-și vêndă independența și conscința lor de preoți *români* pentru un ticălos de „ajutor", ce-l împarte ministrul după buna lui chibzuință și în contra voinții superiorității bisericesci, ale cărei liste le schimbă cum îl taie capul și cum cer interesele turbatului șovinism.

Potop asupra Sĕliștei. „Tel. Rom." 'i se scrie din Sĕliște: Mercuri la órele 3 p. m. s'a descărcat asupra comunei nóstre un potop, rupere de nori, împreună cu ghiață, de care nu s'a pomenit. Apa râului crescuse fórte mare și așa era de turbată, încât puțin a lipsit numai, ca în o parte a comunei sĕ facă mari nenorociri. Tóte podurile, afară de podul cel mare din mijlocul comunei, au fost rupte și duse de apă. Asemenea și astupăturile și canalurile morilor. Locurile mai ridicate erau albite ca în mijlocul ernei de ghiață, ce căduse. Acésta a făcut mari stricăciuni pomilor și sĕmĕnăturilor de prin grădini. Norocul, că pe hotar acéstă ghiață nu a ajuns decât numai o parte mică. O jumĕtate de óră a durat acest înfiorător potop, care a umplut de grózã pe toți.

Avis pentru trecĕtorii în „Poiană". Batalionul 3 al regimentului de infanteriă Alexandru I Nr. 2 va ținé în *23 Maiu n. c.* în timpul dela 7 óre diminéța până la 1 óră p. m. esercițiul de tragere la țintă cu patróne încărcate pe pașiunea din Poiană. Acésta se face cunoscut publicului, *ca în acel timp sĕ nu trécă pe-acolo.*

Alegere de preot. In 30 Aprilie v. c. s'a făcut alegerea de preot în parochia Măgina din tractul Alba-Iuliei. A fost ales cu unanimitate d-l Candin *Suciu*, absolvent de teologiă.

Creștinismul insultat de școlari jidani. Din Mad, comitatul Zemplin, i-se comunică lui „Alkotmány" urmĕtórea scire: Preotul reformat și președintele școlei de stat din Mad, împreună cu învĕțătorul dirigent au adresat inspectorului r. de școle o plângere ne mai pomenită. Acusatorii s'au convins, că elevii jidani ai școlei de stat rup din cărțile de învĕțĕmânt aprobate de ministeriul de culte numele lui Christos, la cetire nu esprimă numele lui Christos, séu că cetesc „Krösus" în loc de „Kristus". Când se esecută cântece patriotice, ei nu esprimă cuvêntul „patriă" și în loc de „Isten áldd meg a magyart (binecuvêntéză Dómne pe Maghiari) ei cântă „Isten áldd meg *a zsidot*" (binecuvêntă Dómne pe Jidani.) Atât președintele senatului școlar, cât și inspectorul școlar, sunt de părere, că cei ce învață pe copiii jidani sĕ se pórte astfel sunt învĕțătorii talmudiști imigrați din Galiția. — Ori cum ar fi, „patriotismul" jidovesc îi costă mult pe Maghiari.

Familia regală română. Regele, Regina, Prințul, Principesa României, precum și micii prinți au sosit în Bucuresci Vineri séra. La Vérciorova familia regală a fost întêmpinată de ministrul-președinte Cantacuzino și de ministrul lucrărilor publice I. C. Grădișteanu. La gara din Bucuresci au întêmpinat'o Metropolitul-Primat, Metropolitul Moldovei cu toți episcopii, miniștri, primarul Bucurescilor, președinții camerelor, mulțime de senatori și deputați, înalți funcționari etc. Reginei și Principesei Maria i-s'au oferit numĕróse buchete. Suveranii, principii moștenitori și micul principe Carol au descins la Palatul regal, ér micele principese Maria și Elisabeta au descins la palatul dela Cotroceni.

Regularea salariilor cantorilor din Bucovina e fapt împlinit. Dela 1 Ianuarie 1900 primesc cantorii din Cernăuți 900 cor., în Suceava, Rădăuți, Siret, Câmpulung, Horecea, și Roșișa 800 cor., în decanatul Putilei și în Gurahumorului, Solca, Vatra-Dornei, Sadagura, Șipot pe Siret și Vijenca câte 700 cor., éră cel din Lemberg 1000 cor. — Cantorii definitivi primesc 600 cor., ér cei provisori cu 200 cor. mai puțin decât cei definitivi. E vorba peste tot de cantorii bisericesci.

Regele Carol în Dobrogea. Se anunță, că M. S. Regele va asista la 15 Maiu st. v. la solemnitatea inaugurării monumentului ridicat în memoria anexiunei Dobrogei. Regele va visita cu acéstă ocasiune nouĕle sate române, ce au fost înființate în districtul Tulcea. Maj. Sa va merge și la Sulina, unde i-se pregătesce un apartament în otelul comisiunei europene dunărene.

Nouĕ colonisări. Ministrul unguresc de agricultură Darányi n'are paciința sĕ aștepte până la tómnă, când va presenta noul proiect de lege pentru colonisări, ci chiar de acum lucréză cu mare zel la ducerea în deplinire a cât mai multe colonisări. Astfel la Apatin, în comitatul Baci-Bodrog, a hotărît sĕ coloniseze pe nu teritoriu de 6384 jugăre cu 260 familii, dând fiă-cărui colonist câte 20 jugăre de pămênt cu amortisare pe 20 de ani; 80 de case sunt deja construite, alte 70 se clădesc acum. Se vor mai face colonisări la Deliblat, Biserica albă, Denta, Moșnița, Timiș-Recaș și alte mai multe comune din acele părți. Anul trecut pămênturile date coloniștilor au fost în preț de un milion 302,000 coróne. In timpul de față sunt aședați pe 59 moșii 11,679 coloniști.

Inaugurarea pavilionului român la esposiția din Paris s'a făcut Vineri, în 18 Maiu st. n. în presența personalului superior al esposiției, a membrilor corpului diplomatic, a comisarilor generali strĕini și a notabilităților coloniei române. D-l Dem. Olănescu, comisarul general al României, a bineventat pe numĕroșii invitați. El a declarat, că România a ținut sĕ figureze la esposiția din 1900 pentru a-se instrui și pentru a dovedi celorlalte popóre, că este o țĕră cu viitor. După discursul d-lui Olănescu, invitații au visitat diferitele secțiuni ale pavilionului, cari sunt fórte interesante. Intre invitați au fost și comisarul general al esposițiunii generale, d-l Picard. Visita pavilionului a durat mai mult de douĕ óre. Diferitele secțiuni, în deosebi acea a bellelor-arte, unde se află comóra dela Petrósa, a fost mult admirată de invitați. Secțiunea reservată produselor solului și a subsolului asemenea a atras atențiunea specială a representanților puterilor strĕine și a comisarilor generali strĕini. Mult admirată a fost și evangelia pictată de M. Sa Regina. La 3 óre d. a. un *lunch* a fost oferit în restaurantul român de d-l Olănescu personalului superior al esposiției. Aici cânta musica română a lui Pădureanu. Serviciul a fost splendid; l'au făcut chelneri în livre albastră cu nasturi și galóne aurite și de fete îmbrăcate în pitorescul costum românesc. — Președintele Republicei, d-l Loubet, și-a manifestat înalta sa mulțumire față de comisarul general al guvernului român, Olănescu, punêndu-i la disposiție loja sa presidențială dela operă pentru representația „Romeo și Julietta".

Concurența comerciului cu pesci. Deóre-ce în timpul din urmă, împuținându-se pescii în apele de pe teritoriul ungar, au început a-se importa pe piețele ungare pesci din România și Serbia, ministrul de agricultură Darányi s'a grăbit sĕ ia mĕsuri pentru paralisarea acestui import, înființând 42 societăți de pescuit, cari se estind pe un teritoriu de 238.391 jugăre catastrale. Societățile acestea vor avé sĕ se îngrijéscă de-a da un nou avênt prăsirei pescilor. Ministeriul de agricultură li-a pus la disposițiune mai multe milióne de pesci de prăsilă.

Congresul silvicultorilor. In dilele de 8 și 9 Maiu se va ținé în Bucuresci un congres al silvicultorilor din întréga țéră. La acel congres vor participa câte trei silvicultori din fiă-care circumscripție, pe lângă corpul silvicultorilor de pe domeniile Corónei. Congresul va fi presidat de d-l Ioan Kalinderu.

O eroină bură. Printre soldații garnisónei Iohannesburg s'a descoperit o tînĕră femeiă. S'a deschis o anchetă și s'au aflat urmĕtórele: Bărbatul acestei femei fiind obligat sĕ mérgă la rĕsboiu, soția sa

se îmbrăcă bărbătesce şi se înrolă şi ea în armată. Ea plecă la luptă, şi s'a luptat cu multă energiă la Spionskopge. Tocmai într'un târdiu s'a descoperit sexul sĕu. Comandantul corpului de armată o trimise la locuinţa sa. Plecând, ea a ţinut un discurs mulţimei strinse pe peronul gărei. Ea a conjurat'o de-a continua lupta până la mórte. Apoi a adăugat, că a preferit sĕ se bată pentru ţéra sa, decât sĕ rĕmână bolnavă acasă.

Canal între Viena şi Fiume. Din *Viena* se scrie, că în cercurile ingiiuerilor se vorbesce despre un plan mare. E vorba ca între Viena şi Triest sĕ se sape un canal după modelul canalului Dunărea-Odesa. La tăiarea canalului s'ar folosi tóte apele curgĕtóre dintre Viena şi Triest.

Grevă în Berlin. Impiegaţii dela tramvaiul electric din Berlin s'au pus în grevă, ceea-ce împiedecă mult comunicaţia în oraş. Dintre 6 mii de împiegaţi s'au pus în grevă 4800. Causa grevei este, că societatea, care are întreprinderea, nu voesce sĕ urce salariile şi sĕ reducă timpul de muncă. Alaltăerĭ greviştii au luat ţinută ameninţătóre. Pe piaţa Alexandru s'a adunat fórte numĕros popor, care, alăturându-se greviştilor, a năvălit asupra vagónelor tramvaiului, rĕsturnând multe din ele. Câţĭ-va din birjarĭ au fost bătuţĭ sângeros. Cătră séră turburările s'au reînoit. Unui conducĕtor de tramvaiŭ i-s'a aruncat prav în ochĭ, altul a fost străpuns drept rĕsbunare.

O răpire sensaţională. Sub acest titlu „Orientul" din Galaţĭ publică următórele: Astădĭ pe la órele 12—1 din di locatarii strădii Sacalelor au fost martorii unei răpirĭ sensaţionale ale cărei amĕnunte ne aminteso de romanele lui Xavier de Montepin.

Étă amĕnuntele, pe carĭ le-am putut culege în pripă: Domnişóra Mihailceanu pe când trecea spre casă însoţită de verişóra ei d-ra M. Vizanti, venind dela ruda d-sale d-na E. Zaphirato, în dreptul caselor d-lui Theologu din sus disa stradă a fost răpită de doi domnĭ rĕmaşĭ necunoscuţĭ până în present.

Faptul s'a petrecut astfel: O trăsură de stradă aştepta — se dice, că purta Nr. 8 orĭ 6. Intr'însa se aflau doi domnĭ necunoscuţĭ.

In momentul când domnişórele s'au apropiat de trăsură, s'au aruncat asupra d-rei Mihailceanu, i-au pus un căluş în gură, şi suindu-o în trăsură, au ridicat iute coşul şi au pornit în góna cailor percurgĕnd stradele Lăpuşneanu, Roşiorilor, Militară, Brăilei, eşind pe barieră pe câmp.

Trăsura acésta a fost urmărită imediat de călăreţĭ şi de cumnaţii domnişórei, d-nii H. Zapiratos şi N. Piero şi alte trăsurĭ, însoţiţĭ de agenţĭ de siguranţă. S'a aflat, că trăsura a trecut prin Barboş urmărită de un călăreţ la distanţă de 600 metri. Comisarul gărei Barboş a sărit în faţa trăsurei, dér ea a trecut ca fulgerul mai înainte.

După cum se scie d-ra Mihailceanu face parte din aristocraţia locală şi punctul principal este o avere considerabilă. Acéstă răpire a fost făcută de d-l Victor Drăgan advocat, fost procuror la Galaţi, după cum s'a aflat în ultimul moment.

*

Din alte diare mai luăm următórele amĕnunte: Domnişóra în cestiune, se dice, că are vêrsta de peste 30 anĭ. Ea nu voise până în present sĕ se mărite. Causa nu se cunósce. Este fiica unui fost mare proprietar din judeţul Tutova şi are o destre de peste un milion de lei.

Revistă slavă în Viena. La 15 Maiŭ n. a început sĕ apară în Viena o revistă slavă, intitulată „*Le Siecle Slave*", al cărei redactor este diaristul rus Dimitrie *Vergun*. Scopul principal al revistei este rĕspândirea limbei rusescĭ printre Slavii din Austria. Insĕ ea publică şi articulĭ scrişĭ în limbile germană şi francesă. Primul articul, scris în limba rusésoă şi francesă, se ocupă cu cestiunea bosniacă şi arată asupra contrarietăţilor, ce esistă între Austro-Ungaria şi Italia din causă, că amêndouĕ ar voi sĕ-şĭ ocupe Albania. Al doilea articul scris în limba rusésoă şi germană se ocupă cu Slavii de Vest, ca cu o santinelă a Slavismului spre apus. Arată, că cele trei bastióne ale Slavismului vestic sunt: Posen, Praga şi Laibach, pe acestea le asedieză pangermanismul. Victoria pangermanismului, dice, ar însemna pustiirea Slavismului european: de aceea décă Slavismul voesce sĕ rĕmână putere mare şi popor de cultură european, el trebue sĕ ia neîntârdiat lupta cu germanismul.

Afară de acestea publică scrisorĭ din *Kiev* şi *Praga*.

Rĕsboiul din Africa sudică.

In cele din urmă s'a împlinit o mare dorinţă a Englesilor: unicul punct englez, ce mai era ocupat de Burĭ, oraşul **Mafeking a fost liberat** în 18 Maiŭ n. Armata englesă liberatóre, pe care în 17 l. c. o reţinuse Burii cât-va timp la Krolpan, a ocupat la 18 forturile din jurul oraşului şi după-ce Burii au părăsit asediarea, a intrat în oraş. Colonelul engles *Baden-Powel* cu garnisóna sa de 900 ómenĭ, a scăpat în chipul acesta de capitulare.

Vestea despre liberarea Mafekingului a produs la Londra o bucuriă indescriptibilă. Mai mult decât toţi s'a bucurat ministru-preşedinte *Salisbury*, al cărui fiu *Cecil* încă se afla în Mafeking. Lord-mayorul Londrei a împărtăşit îmbucurătórea scire de pe galeria primăriei. In mai puţin, decât un pătrar de oră, Londra întrégă era în cunoscinţa noutăţii. Casele au fost împodobite cu stindarde şi iluminate, Londra întrégă plutea în delirul bucuriei.

De-odată cu liberarea Mafekingului a dispărut ultima urmă a victoriósei ofensiunĭ a Burilor.

*

Intr'aceea trupele lui *Roberts* continuă a înainta. Generalul *Broadwood* a plecat din Kroonstad şi a ocupat *Lindley*; generalul *Huton* a înaintat şi mai departe şi se dice, că a surprins o cétă de Burĭ sub comanda unui *Botha*, pe care l'a prins. Acest Botha însĕ nu e comandantul suprem Ludovic Botha, ci un major cu numele Ioan Botha.

*

Buller din Natal încă ţine sĕ se vorbéscă mult despre el. A telegrafat la Londra, că în 18 Maiŭ a ocupat *New-Castle*. Burii de aicĭ s'au retras mare parte în Oranje, ér vre-o miie din ei s'au dus la Wakkerstrom. In Natal, după cât se dice, n'ar mai fi picior de Bur; tot aşa şi în Capland, escepţiune făcĕnd 1—2 districte. Toţĭ Burii s'au retras în Transvaal.

*

Din *Pretoria* se vestesce, că preşedintele *Steyn* a sosit acolo şi a conferit cu *Krüger* în afacerĭ fórte însemnate. Corespondentul lui „Daily Mail" din Pretoria crede a sci, că guvernele din Oranje şi Transvaal vor sĕ ofere *condiţii de pace nouĕ*. Aceleaşĭ foi 'i-se telegrafézĕ din Lourenzo-Marqueze, că consulii strĕinĭ s'au strămutat din Pretoria în Lydenburg.

*

La Bruxella a sosit din Pretoria o telegramă, în care se spune, că Burii Oranjenĭ se vor retrage definitiv de pe câmpul de rĕsboiŭ. Deja până acum 6000 de Burĭ oranjenĭ au depus armele.

*

Deputaţiunea bură a sosit în 18 Maiŭ la *Washington*. In gară 'i-s'a făcut o strălucită primire.

Cu tótă primirea căldurósă, ce 'i-se face însĕ în America, nu e speranţă, ca guvernul american sĕ intervină. O depeşă din New-York sosită la Bruxella spune, că *Mac Kinley* a rugat deputaţiunea, ca la recepţiunea din casa albă, sĕ nu atingă cestiunea intervenţiei.

*

Despre nouĕle condiţii de pace despre carĭ se presupune, că le-ar oferi Burii, nu se póte sci nimica positiv. Cu atât mai mult sunt cunoscute intenţiunile Angliei. Inainte cu o sĕptĕmână ministrul englez al coloniilor *Chamberlein* a ţinut un discurs în Birmingham. In discursul acesta a dis el, că Anglia nu va recunósce independenţa republicelor bure; ea va anecta imperiului engles statele Burilor; le va ocupa, după rĕsboiŭ milităresce şi la momeut potrivit vor căpĕta autonomiă şi se va garanta libertatea personală.

Acestea sunt intenţiile adevĕrate ale guvernului engles. Este adevĕrat şi aceea, că lord Salisbury a accentuat de repeţite-orĭ, că Anglia nu pórtă acum rĕsboiŭ de cucerire, că nu e vorba acum despre minele de aur, ci despre egala îndreptăţire a tuturor cetăţenilor din Africa-sudică. Dér nu trebue sĕ se uite, că radicalul Chamberlein de odinióră „enfant terible" al ministeriului comemorativ de adĭ şi că un Salisbury, ci el este interpretul sentimentelor, ce le nutresce Anglia faţă de nenorociţii Burĭ.

Dreptul pumnului.

Cât de mare este ura şi duşmănia între *catolicii* şi *protestanţii* ungurĭ şi cât de incorigibilă se arată administraţia ungurésoă, o dovedesce eclatant un cas întêmplat în comuna *Merk* din comitatul Sătmarului, locuită de catolicĭ şi protestanţĭ.

Protestanţii ungurĭ au lipsă de biserică nouă; locul trebuincios l'au pretins gratuit dela comună, lucru, ce erau de-altmintrelea în drept sĕ-l facă. Ei au cerut însĕ cedarea locului acolo, unde representanţa comunei nu se învoia, adecă în imediata vecinătate cu biserica romano-catolicilor. Cererea li-s'a respins pe motiv, că edificându-şĭ protestanţii biserică în imediata apropiere de biserica romano-catolică, certele şi frecările confesionale ar deveni şi mai acute, căcĭ şi aşa catolicii sunt mereu infestaţĭ chiar în decursul cultului divin, ér plebanul lor e silit sĕ umble pururea cu revolver, pentru a-se apĕra contra insultelor fraţilor sĕi protestanţĭ.

Din aceste cause şi motive li-s'a refusat protestanţilor cererea. Aceştia au apelat la comitat, care a resolvat favorabil causa, însĕ comuna făcĕnd contra-apel la ministru de interne, acesta a nimicit decisiunea comitatului. Dér cu tóte acestea, solgăbirĕul Domahidy a dat concesiune de edificare şi a dispus la faţa locului 24 gendarmĭ, carĭ sĕ asiste la începutul lucrărilor de zidire. Ministrul a oprit din nou edificarea, dér el nu fu ascultat, şi edificarea continuă.

Casul acesta a venit în formă de interpelaţiă şi în dietă. Deputatul Molnar l'a descris în vii colorĭ şi a interpelat pe ministrul de interne, cum vine, că organele lui subalterne se opun pe faţă ordinelor, ce le dă el, — cum arată casul din Merk.

„Alkotmany" dela 20 Maiŭ ocupându-se la primul loc cu afacerea acésta, scrie fórte măhnit, că în Ungaria dela Wekerle încóce domnesce *dreptul pumnului* şi pe basa acestui drept ómenii administraţiei de sub Banffy cutéză totul, căcĭ tóte le sunt permise în acéstă ţéră, unde „anarchia oficială lucréză încă tot cu pumnul".

Mulţămită publică.

Toţĭ acei amicĭ, cunoscuţĭ şi rudenii, carĭ din incidentul decedărei neuitatei mele soţii *Laura*, întêmplată la 13 l. tr., au binevoit a-mĭ esprima condolenţe, — nepermiţêndu-mĭ starea sănĕtăţii sdruncinate a-le mulţumi fiă-căruia separat, sunt rugaţĭ a primi pe acéstă cale cea mai căldurósă mulţămită pentru binefacĕtórea aducere aminte.

Bicar, (com. Ciuc) 16 Maiu 1900.

Ioan Urziceanu.

VARIETATE.

Regele Portugaliei violoncelist. In pavilionul Portugaliei din esposiţia dela Paris s'a istorisit dilele aceste o anecdotă destul de originală, culésă de cronicarul lui „Gil Blas". Étă-o:

Se scie, că regele Portugaliei e un musician pasionat şi că la esemplul marelui Frideric, care a preferit mai bine sĕ trécă de un mare flautist, decât de un mare monarch, el ambiţionéză de a-se distinge ca un violoncelist. Insĕ cum sĕ fiă convins despre talentul sĕu?

La curţĭ se fac tămâierĭ, carĭ hrănesc ilusiunile mai ales acelea ale suveranilor. Regele însĕ vré sĕ fiă convins despre valórea sa de virtuos. Un violoncelist celebru trecĕnd prin Lisabona, Regele l'a chiămat la palat şi după-ce l'a ascultat şi aplaudat, i-a dis:

— Fă-'mĭ un serviciu: O damă de onóre a Reginei cântă cu violoncelul şi ar dori sĕ aibă avisul d-tale. Fiind-că e însĕ prea timidă, ea se va produce ascunsă îndĕrĕtul unei draperii.

Violoncelistul a fost gata a face cum a dorit Regele şi în diua următóre s'a presentat la palat. Regina Amalia însă-şĭ l'a primit spuindu-i, că regele este dus la un consiliu de miniştri.

Indată după acésta se audi o arie din *Trovatore* îndĕrĕtul draperiei.

După câteva note fisionomia artistului auditor esprima un tentiment, care n'avea nimic comun cu entusiasmul; Regina il surprinse şi-i dise încet:

E regele, care cântă.

In acest moment Regele, care audise cuvintele Reginei, intră la ascultătorĭ şi cu îngrijire întrebă: —

— Ei bine! da, eu sunt; spunem sincer opiniunea d-tale:

Opiniunea mea, Sire, este, că décă n'aţĭ fi regele Portugaliei, aţĭ fi regele violoncelului.

ULTIME SCIRI.

Bruxella, 20 Maiŭ. Din *Pretoria* se vestesce, că preşedintele Krüger a comunicat consulilor strĕinĭ, că *armata bură va apĕra Johannesburg* şi că respinge orĭ-ce rĕspundere pentru pagubele, ce se vor face.

DIVERSE.

Telegrafia fără sîrmă. Se scie, că telegrafia fără sîrmă presintă gravul inconvenient, că nu se póte asigura secretul comunicaţiunilor transmise, pentru-că orĭ-ce aparat receptor, aşedat în zona de acţiunĭ a undelor electrice emise de aparatul transmiţător, pot fi influenţate de acesta din urmă şi prin urmare se pot intercepta corespondenţele telegrafice. D-l Berthelot a presintat Academiei de sciinţe din Paris o notă, în care d-l Tommasi anunţă, că se póte împiedeca acest inconvenient. Dispositivul închipuit de Tommasi are unicul scop de a împiedeca, ca o corespondenţă transmisă printr'un aparat transmiţĕtor dintr'un post telegrafic, sĕ nu pótă fi descifrat de către un aparat receptor plasat într'un punct intermediar. O altă comunicaţiă asupra telegrafiei fără sîrmă s'a făcut în numele d-lor Vallot I. şi L. Lecarme, carĭ într'o esperienţă făcută dilele din urmă, au putut stabili comunicaţiunĭ între pământ şi un balon liber.

Telefonograful. D. de Podbielsky, director general al poştelor germane, a asistat deună-dĭ la esperienţele unui nou aparat *telefonograful*, al cărui model vine din Danemarca. Telefonograful este o combinaţiă a telefonului cu un fonograf de curĕnd construit, care permite sĕ se fixeze şi sĕ se păstreze conversaţiile în absenţa destinatarului, aşa încât la întórcerea sa el sĕ pótă vedé, ce conţine depeşa. Importanţa invenţiunei merge însĕ mai departe.. Cu întrebuinţarea magnetofografiei se póte înmulţi efectul sunetului şi 'i se póte da acestuia o mai mare intensitate. Cu chipul acesta se pot estinde considerabil marginele actuale ale acţiunei telefonului. Distanţele la care comunicaţia telefonică e perceptibilă, vor deveni mult mai marĭ. Un alt avantagiu va fi transmiterea simultană a mai multor conversaţii prin acelaşĭ fir.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Maiu 1900.

Renta ung. de aur $4^0/_0$	116.20
Renta de corone ung. $4^0/_0$.	91.40
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2{}^0/_0$.	120.30
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2{}^0/_0$.	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.15
Bonurĭ rurale ungare $4^0/_0$	91.35
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	97.50
Impr. ung. cu premii	160.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin .	137.75
Renta de argint austr.	97.70
Renta de hârtie austr.	97.40
Renta de aur austr.	116.05
Losurĭ din 1860.	135.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară .	17.76
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	723.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	723.25
Napoleondorĭ	19.27
Mărcĭ imperiale	118.25
London vista.	242.47½
Paris vista.	96.32½
Rente de corone austr. $4^0/_0$	97.—
Note italiene	90.55

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 15 Maiŭ n. de 42,811 capete, la 16 Maiu n. au întrat 116 capete și au eșit 348 capete, rĕmânênd la 17 Maiu n. un numĕr de 42,579 capete.

Se notéză marfa **unguréscă**: veche grea dela 102—104 fil. marfă unguréscă tinĕră grea dela 106—108 fil. de mijloc dela 104—105 fil. ușóră dela 102—103 fil. — **Sêrbéscă**: grea 103—105 fil., de mijloc 102—103 fil. ușóră: 98—102 fil. kilogram.

Bursa de Bucuresci

din 16 Maiu n. 1900.

Valorĭ	Do-bêndă	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabilă	$5^0/_0$	Apr.-Oct.	93.½
„ „ Impr. 1892 . . .	5 „	Ian.-Iul.	94 ½
„ „ din 1893 . . .	5 „	„ „	94 ½
„ „ 1894 int. 6 mil.	5 „	Apr.-Oct.	—.—
„ „ Impr. de 32½ mil.	4 „	Ian.-Iulie	81 ½
„ „ Impr. de 50 mil. .	4 „	„ „	82.—
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4 „	„ „	82 —
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4 „	„ „	82.—
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4 „	„ „	82.—
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	81 —
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6 „	Mai-Nov.	81.—
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
„ comunei Bucuresci 1883	$5^0/_0$	Ian.-Iul.	—.—
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	—.—
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5 „	Ian.-Iuli.	94.⅜
Scris. fonciare rurale din 1890	4 „	„ „	79.½
„ „ urbane Bucurescĭ	5 „	„ „	86 ¼
„ „ „ Iași . . .	5 „	„ „	80.¼
Oblig. Soc. de basalt artificial	6 „	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	'50 v.	—.—
Banca Nation. ult. div. 86.—	500	într. v.	2400
Banca agricolă	500	150 v.	340 —
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	289.—
Naționala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	445.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„ „	4 0.—
Soc rom. de constr. ult. div. 15 l	2 0	„ „	40.—
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	„ „	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	—.—
Soc. rom de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	—.—
„Bistrița" soc. p. f. hârtii 30 l.	1000	„ „	—.—
Sociat. p. constr. de Tramays	200	„ „	—.—
20 francĭ aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazóse. . .	12	„ „	105.—

Scompturĭ:

Banca naț. a Rom.	$8^0/_0$	Paris	3½
Avansurĭ pe efecte	9 „	Petersburg . .	5½
Casa de depunerĭ	12 „	Berlin	5½
Londra	$4^0/_0$	Belgia	$4^0/_0$
Viena	4½	Elveția	$5^0/_0$

Sz. 272—1900.
bvégrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a zernesti kir. járásbiróság 1884 évi 72 számu végzése következtében Puscariu József brassói ügyvéd által képviselt Tisca György f.-moecsi lakos javára Mosoiu Josif fundátai lakos ellen 486 korona s jár. erejéig 1894. évi január hó 26 án foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 760 koronára becsült következő ingoságok u. m.: 1 ló, juhok és tehenek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zernesti kir. járásbiróság 1900. évi V. 38/5. számu végzése folytán 240 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1898. évi Január hó 1-ső napjától járó $8^0/_0$ kamatai és eddig összesen 169 kor. 88 filérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Törcsvárott a község piaczán leendő eszközlésére **1900. évi Junius hó 9-ik napjának délelőtt 10 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingoságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zernesten, 1900 évi Május hó 18-ik napján.

Huszár Vilmos
kir. birósági végrehajtó.

968.1—1

V 60/6 szám
bvgrh. 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulirot kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhirré teszi, hogy a hosszufalusi kir. járásbiróság 1899 évi V. 60/4 sz. végzése folytán Dr. Leményi Jenő felperes részére Dr. Leményi Pompil alperes ellen 1000 frt. — kr. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 569 frt. 60 krra becsült ingóságokra a hosszufalusi kir. járásbiróság V. 60/6—1899. számu végzésével a további eljárás vagyis az árverés elrendeltetvén annak az alap és felülfoglaltatók követelései erejéig is, a mennyiben azok kielégitési jogot nyertek volna, Hosszufaluban alperes lakásán leendő megtartására határidőül **1900 évi Május hó 30 ik napján délután 2 órája** kitüzetik, a mikor biróilag lefoglalt többféle házibutorok és szerelvények készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégitéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Csernátfalu, 1900. évi május hó 15-ik napján.

Veress Mihály,
kir. bir. végrehajtó.

962

Cursul pieței Brașov.

Din 21 Maiu 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.02	Vênd.	19.06
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.28
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina $5^0/_0$		100.—	Vênd.	101.—

Sz. 561—1900. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint tlkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a Ganea György végrehajtatónak Borcea Josif s társa végrehajtást szenvedő elleni 84 kor. 04 fil. tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. járásbiróság területén lévő Voila községben fekvő, a voilai 50 sz. tljkvben Borcea Nikolae lui Juon, Borcea Josif és Oprisiu Juon nevén álló A † alatt

83/3	hrsz. ingatlanra	118	kor.	2934/1	hrsz. ingatlanra	42	kor.
744	„ „	10	„	2935/1	„ „		
819	„ „	2	„	3091/1	„ „	4	„
893/1	„ „	40	„	3160/2	„ „	22	„
1183	„ „	42	„	3183	„ „	24	„
1309	„ „	22	„	3330, 3331	„ „	16	„
1528/1	„ „	38	„	3457	„ „	84	„
1705/1	„ „	4	„	3515	„ „	92	„
1744	„ „	34	„	3685/1	„ „	28	„
1762/1	„ „	12	„	3849/1	„ „	8	„
1899	„ „	32	„	4090	„ „	40	„
929/1	„ „	2	„	4245, 4246	„ „	68	„
202/1	„ „	2	„	4292/1	„ „	162	„
2012/1	„ „	2	„	4305/1	„ „	64	„
2127/1	„ „	16	„	4325, 4326	„ „	168	„
2268	„ „	20	„	4424, 4425	„ „	88	„
2300/1				4543	„ „	68	„
2300/3	„ „	8	„	4656/2	„ „	72	„
2300/5				4714/1	„ „	262	„
2375/2	„ „	136	„	4728	„ „	104	„
2375/3				5064/2	„ „	56	„
2462, 2463	„ „	58	„	5068/2	„ „		
2492/1	„ „	54	„	5386	„ „	82	„
2550/1	„ „	30	„	5434/1	„ „	40	„
2622/2	„ „	30	„	5524	„ „	100	„
2908, 2909	„ „	48	„	5616/2	„ „	74	„
2922	„ „	24	„				

és a voilai 272. sz. tljkvben Serbán Juon lui Juon, Torkosin Rachira szül. Sierbánu és kiskoru Torkos Eva, Rachira, George és Anna nevén álló A † a. 1594, 1595, 1596 hrsz ingatlanra 4 koronában az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra **1900 évi junius hó 8 ik napján délelőtt 9 órakor** Voila községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának $10^0/_0$-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1900. évi februar hó 8 án.

A kir. jbiróság mint telekönyvi hatóság.

CSÁSZÁR
kir. aljbiró.

967.

A V I S.

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei lunĭ.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans."